

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U NOVOM ZAGREBU
Novi Zagreb – Istok, Turinina 3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski sud u Novom Zagrebu po sucu Ivi Đuratoviću, u pravnoj stvari tužitelja Kadri Ali iz Republike Mađarske, Nemeth Maria Utca 4, Kormend, OIB: 73770946771, kojeg zastupa punomoćnik Jugoslav Puran, odvjetnik u Bjelovaru, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, kojeg zastupa punomoćnik Josip Grošeta, odvjetnik u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne rasprave zaključene 11.12.2025., dana 16. siječnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da su nišetne ugovorne odredbe sadržane u čl. 1. i čl. 7. Ugovora o kreditu broj 069-50-3887151 od 22.01.2007., u dijelu u kojem je ugovorena valutna klauzula u CHF.

II. Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. da tužitelju Kadri Ali isplati iznos 12.817,35 EUR sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 01.10.2015. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za 3 postotna poena, u roku 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. da tužitelju Kadri Ali isplati iznos 5.212,33 EUR sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 01.10.2015. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za 3 postotna poena, u roku 15 dana.

IV. Utvrđuje se da ne postoji potraživanje tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. prema tužitelju Kadi Ali u iznosu 36.228,06 EUR sa pripadajućim zateznim kamatama.

V. Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. da tužitelju Kadi Ali naknadi trošak ovog parničnog postupka u iznosu 3.850,00 EUR sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 16.01.2026. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za 3 postotna poena, u roku 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužbom od 14.06.2023. tužitelj Kadri Ali zatražio je donošenje presude kojom bi se utvrdilo da je nišetna ugovorna odredba o valutnoj klauzuli iz Ugovora o kreditu od 22.01.2007. te da se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. naloži isplata neodređenog novčanog iznosa koji će se utvrditi financijskim vještačenjem, sa

pripadajućim zateznim kamatama, na ime restitucije zbog ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli.

2. U odgovoru na tužbu tuženik Raiffeisenbank Austria d.d. usprotivio se tužbenom zahtjevu, u bitnom osporavajući tužiteljev status potrošača, zatim navodeći da se tužitelj ne može pozivati na utvrđenja iz kolektivne presude te da ugovorna odredba o valutnoj klauzuli nije ništetna, kao i da je provedena valjana konverzija kredita kojom je uspostavljena nova pravna osnova zbog čega se tužitelj od samog početka treba smatrati korisnikom kredita u EUR, čime je uspostavljena ravnoteža između tužitelja i tuženika. Ujedno je istaknuo prigovor zastare.

3. Nakon provedenog financijskog vještačenja tužitelj je podneskom od 04.08.2025. (str. 216-217 spisa) postavio određeni novčani zahtjev za isplatu iznosa 18.029,68 EUR sa pripadajućim zateznim kamatama na ime preplate do konverzije i razlike glavnice. Protivno navodima tuženika na taj način nije došlo do preinake tužbe, pa ni u dijelu koji se odnosi na razliku glavnice, jer je tek tim podneskom postavljen određen tužbeni zahtjev (do tada je tužbeni zahtjev bio neodređen u pogledu novčanog iznosa), dok se iz sadržaja tužbe može zaključiti da je tužitelj zatražio potpunu restituciju u odnosu na ništetnu valutnu klauzulu, odnosno iz sadržaja tužbe ne proizlazi da je tužbom od 14.06.2023. zahtijevao samo preplatu do konverzije, a što posebno proizlazi iz tužiteljevog podneska od 12.12.2024. (str. 105 spisa).

3.1. Nadalje nakon što je podneskom od 04.08.2025. (str. 216-217 spisa) postavio određen tužbeni zahtjev (nakon financijskog vještačenja), tužitelj je podneskom od 04.12.2025. (str. 246-248 spisa) izvršio povećanje tužbenog zahtjeva, međutim sud u skladu sa čl. 190. st. 2. ZPP nije uzeo u obzir takvu preinaku tužbe jer je izvršena nakon zaključenja prethodnog postupka i bez opravdanih razloga, budući da je tužitelj već prethodnim podneskom od 04.08.2025. tužbeni zahtjev uskladio sa rezultatima vještačenja.

3.2. Bespredmetni su tuženikovi prigovori da je stupnjevita tužba u ovom predmetu nedopuštena (jer da tužitelj prije podnošenja tužbe od tuženika nije zahtijevao dostavu nikakvih isprava) pa da ju treba odbaciti. Naime tužitelj je u tijeku postupka (nakon provedenog financijskog vještačenja) naznačio točan iznos čiju isplatu zahtijeva u ovom predmetu, pa se više ne radi o stupnjevitoj tužbi već o tužbi sa određenim tužbenim zahtjevom koja je u potpunosti podobna za postupanje, zbog čega su neosnovani tuženikovi navodi da tužbu treba odbaciti.

4. U provedenom postupku pročitani su Ugovor o kreditu od 22.01.2007. (str. 88-92 spisa), Dodatak od 28.01.2016. (str. 118-122 spisa), dopis od 15.01.2016. (str. 30-46 spisa), Otplatni plan (str. 49-51 spisa), Promet po kreditu (str. 123-132 spisa), provedeno je financijsko vještačenje (str. 195-208 spisa) te je saslušan tužitelj (str. 183 spisa).

5. Tužbeni zahtjev je osnovan.

6. Predmet parnice je tužiteljev za utvrđenje da je ugovorna odredba o valutnoj klauzuli iz Ugovora o kreditu od 22.01.2007. ništetna, kao i restitucijski zahtjev u pogledu te ništetne ugovorne odredbe.

7. Između stranaka nije sporno:
- da je tuženik kao kreditor (banka) sa tužiteljem kao korisnikom kredita sklopio Ugovor o kreditu od 22.01.2007.;
 - da je taj kredit bio denonimiran u kunama uz valutnu klauzulu u švicarskom franku (CHF);
 - da je tuženik tužitelju isplatio ugovoreni iznos kredita, a tužitelj mu ga je onda počeo otplaćivati na način kako je to bilo ugovoreno, dakle plaćanjem anuiteta prema valutnoj klauzuli u CHF;
 - da su tužitelj i tuženik 28.01.2016. na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine br. 102/2015; dalje: ZID ZPK/15) sklopili Dodatak navedenog ugovora o kreditu kojim su proveli konverziju kredita na način da su izvršili izmjenu valutne klauzule iz CHF u EUR.
8. Sporno je prije svega je li ugovorna odredba osnovnog ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF ništetna i je li nastupila zastara tužiteljevog restitucijskog zahtjeva. Posebno je sporno ima li tužitelj, s obzirom na provedenu konverziju, ikakva daljnja prava prema tuženiku po osnovi ništetne valutne klauzule.

O ništetnosti valutne klauzule u osnovnom ugovoru o kreditu

9. Valjanost ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli (CHF) i promjenjivoj kamatnoj stopi u potrošačkim ugovorima o kreditu bila predmet preispitivanja pred Trgovačkim sudom u Zagrebu u parničnom postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača, a povodom tužbe udruge za zaštitu potrošača Potrošač – Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača, protiv osam tuženih banaka koje su takve kredite ugovarale sa potrošačima, a među kojim bankama (tuženicima) je bio i ovopredmetni tuženik Raiffeisenbank Austria d.d.

9.1. U tom postupku je pravomoćnom presudom posl. br. P-1401/2012 od 04.07.2013. utvrđeno da je tuženik (jednako kao i ostale tužene banke) povrijedio kolektivne interese i prava potrošača (korisnika kredita) zaključujući ugovore o kreditu sa ništetnim i nepoštenim ugovornim odredbama na način da je u razdoblju od 01.01.2004. do 31.12.2008. kao valutu uz koju je vezana glavnica ugovarao švicarski franak, a da prije zaključenja tih ugovora o kreditu, tijekom pregovora i u svezi zaključenja tih ugovora, banka kao trgovac nije u cijelosti informirala korisnike kredita (potrošače) o svim potrebnim parametrima bitnima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je sve imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa da je tuženik time postupio suprotno odredbama tada važećih Zakona o zaštiti potrošača i suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

10. U navedenom postupku apstraktne zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača utvrđeno je da ugovorna odredba o valutnoj klauzuli u potrošačkim ugovorima o kreditu nije bila razumljiva za potrošače, jer im nisu na valjan način objašnjene posljedice i doseg takvih ugovornih odredbi, s time da su tužene banke kao trgovci bile svjesne rizika po korisnike kredita (potrošače) zbog ugovaranja ovih kredita uz primjenu valutne klauzule u švicarskim francima, pri čemu su svjesno propustile o tome informirati klijente kao buduće korisnike kredita.

11. Po čl. 502.c Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22; dalje ZPP) fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava građana da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

12. Uvidom u Ugovor o kreditu od 22.01.2007. (str. 88-92 spisa) utvrđeno je da je taj ugovor bio sklopljen između tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. kao kreditora i tužitelja kao korisnika kredita te da je njime iznos kredita bio utvrđen u kunsjoj protuvrijednosti iznosa 142.950,00 CHF po srednjem tečaju banke na dan isplate (čl. 1.), uz rok otplate 20 godina (čl. 4.), u jednakim mjesečnim anuitetima u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju na dan plaćanja (čl. 7.), s time da se radilo o stambenom kreditu (čl. 6.).

12.1. Iz sadržaja tog Ugovora proizlazi da on u niti jednom dijelu ne sadrži nikakve konkretne podatke pomoću kojih je tužitelj mogao shvatiti okolnosti važne za ugovorenu valutnu klauzulu u CHF, odnosno sve rizike i mogućnosti značajne fluktuacije tečaja CHF.

13. Iz iskaza tužitelja (str. 183 spisa), kojem ovaj sud u potpunosti vjeruje jer je iskazivao na uvjerljiv način, a sam iskaz je životan i logičan, proizlazi da je predmetni kredit podigao radi kupnje stana za osobne potrebe, jer se u njega uselio odmah nakon kupnje, gdje je živio sve do 2017. godine kada ga je prodao. Nadalje, da mu u banci nisu nudili nikakav drugi kredit osim u CHF, a nije mu ništa objašnjavano o čemu ovisi kretanje tečaja CHF.

14. Dovodeći u vezu sadržaj konkretnog ugovora u kreditu sa prihvaćenim iskazom tužitelja sud utvrđuje da je tužitelj u svojstvu potrošača (za svoje osobne potrebe) u siječnju 2007. sa tuženikom sklopio predmetni ugovor o kreditu sa valutnom klauzulom u CHF, bez da je pritom od strane tuženika kao banke bio obaviješten o svim mogućim posljedicama i rizicima ugovaranja kredita koji je vezan uz valutu CHF.

14.1. Promotivni uvjeti za odobravanje kredita građanima (str. 93-98 spisa) koje je tuženik dostavio u spis, a iz kojih je vidljivo da je tuženik u ponudi imao kredite u CHF i kredite u EUR, na nikakav način ne utječu na prethodno utvrđenje suda da tuženik kao banka nije upoznao tužitelja kao potrošača sa svim mogućim posljedicama i rizicima ugovaranja kredita u CHF.

14.2. Sud nije prihvatio dokazni prijedlog tuženika za saslušanje svjedoka Renate Kutija Kušpilić, javne bilježnice koja je solemnizirala predmetni ugovor o kreditu, jer uloga javnog bilježnika nije objašnjavati strankama ekonomske posljedice kredita i sa tim povezane stručne pojmove.

15. Iz navedenih razloga sud zaključuje da je pojedinačni ugovor o kreditu koji je bio sklopljen između tužitelja i tuženika u cijelosti u dosegu pravomoćne presude koja je protiv tuženika donesena u parničnom postupku apstraktne zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača (točka 9.1. obrazloženja), pa je sukladno čl. 502.c ZPP sud

u ovoj parnici vezan utvrđenjima iz te presude, i to utvrđenjem da je ugovorna odredba o potrošačkom kreditu sa valutnom klauzulom u CHF ništetna.

16. Slijedom navedenoga, ovaj sud utvrđuje da je Ugovor o kreditu od 22.01.2007. koji je bio sklopljen između tužitelja i tuženika ništetan u dijelu u kojem je njime ugovorena valutna klauzula u CHF po kojoj je kunski iznos kredita i posljedično mjesečnog anuiteta bio vezan uz tečaj švicarskog franka.

16.1. Stoga je valjalo prihvatiti tužbeni zahtjev u dijelu za utvrđenje ništetnosti tih ugovornih odredbi pa je odlučeno kao pod točkom I. izreke.

O provedenoj konverziji

17. Dodatkom od 28.01.2016. (str. 118-122 spisa) tužitelj i tuženik su na temelju odredbi ZID ZPD/15 izvršili konverziju na način da je valutna klauzula kredita izmijenjena iz CHF u EUR, pri čemu se na temelju zakona smatra da je konverzija izvršena sa danom 30.09.2015.

18. Na taj način položaj tužitelja se izjednačio sa položajem u kojem bi se nalazio da je od početka kod iste banke podigao odgovarajući kredit sa valutnom klauzulom u EUR – usporediv po datumu isplate kredita, vrsti tečaja, kamatnoj stopi, namjeni i roku otplate.

18.1. Pritom je sačinjen simulirani otplatni plan kojim su utvrđeni novi anuiteti od početka otplate kredita, a novčani iznosi koje je tužitelj do tada platio radi podmirenja anuiteta s valutnom klauzulom u CHF su retroaktivno iskorišteni za namirenje anuiteta po novom otplatnom planu (s valutnom klauzulom u EUR).

18.2. Razliku između anuiteta koje je tužitelj do datuma konverzije (30.09.2015.) faktično platio prema valutnoj klauzuli u CHF i anuiteta koje bi plaćao prema valutnoj klauzuli u EUR da se od početka primjenjivao novi otplatni plan, stranke su sklopljenim Dodatkom utvrdile kao preplatu – višak plaćenoga.

18.3. Sklopljenim Dodatkom je ujedno utvrđeno koliko na dan konverzije (30.09.2015.) iznosi preostala neotplaćena glavnica, i to polazeći od toga da se od početka otplate kredita radilo o valutnoj klauzuli u EUR (a ne CHF) te je u pogledu navedene neotplaćene glavnice ugovorena daljnja otplata u anuitetima u skladu sa novim otplatnim planom.

18.4. U tužiteljevom slučaju predmetnim Dodatkom, a u skladu sa prisilnim odredbama ZID ZPK/15, utvrđeno je da dan 30.09.2015. postoji preplata u iznosu 31.621,62 HRK, dok nedospjela i neotplaćena glavnica kredita iznosi 63.384,28 EUR u kunskoj protuvrijednosti, s time da će se navedena preplata iskoristiti za podmirenje budućih anuiteta koji dospijevaju nakon konverzije.

19. ZID ZPK/15, temeljem kojeg je sklopljen predmetni Dodatak o konverziji, predstavlja lex specialis u odnosu na opća pravila ZOO, pri čemu je konverzija bila obavezna za banke, dok su potrošači imali mogućnost odlučiti hoće li prihvatiti konverziju ili ne. Radi se o izvanrednoj, jednokratnoj i retroaktivnoj mjeri (intervenciji) zakonodavca sa ciljem otklanjanja dužničke krize i zaštite potrošača od rastućeg tečaja

CHF. Ustavnost ZID ZPK/15 potvrđena je od strane Ustavnog suda RH u odluci br. U-I-3685/2015 od 04.04.2017.

20. Stoga bez obzira što je osnovni ugovor o kreditu djelomično – u pogledu valutne klauzule – ništetan, sama konverzija je valjana te proizvodi pravne učinke (Gos-1/2019-36 od 04.03.2020.).

21. Nadalje budući da su ugovorne odredbe o konverziji odraz zakonskih pravila prisilne prirode – i to odredbi ZID ZPK/15 – sve odredbe Dodatka o konverziji su isključene od ocjene njihove nepoštenosti prema potrošaču, a u skladu sa čl. 49. st. 5. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 41/2014, 110/2015; dalje: ZZP/14) i čl. 1. st. 2. EU Direktive o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima od 05.04.1993.

22. Slijedom navedenoga predmetni Dodatak od 28.01.2016. kojim su tužitelj i tuženik izvršili konverziju je valjan te proizvodi pravne učinke, a njegove odredbe se ne mogu proglasiti nepoštenima prema potrošaču pa se po toj osnovi Dodatak o konverziji ne može smatrati ništetnim.

23. Pritom valja istaknuti da tužitelj u ovoj parnici niti nije osporavao pravilnost konverzije, zbog čega sud zaključuje da je u konkretnom slučaju konverzija provedena pravilno i u skladu sa prisilnim odredbama ZID ZPK/15.

O pravima potrošača iz ništetnosti valutne klauzule nakon provedene konverzije

24. Potrošači i nakon sklopljenog dodatka o konverziji po odredbama ZID ZPK/15 imaju pravni interes i mogu zahtijevati utvrđenje ništetnosti osnovnog ugovora o kreditu (Rev-2868/2018-2 od 12.02.2019.).

25. Po čl. 323. ZOO u slučaju ništetnosti svaka ugovorna strana dužna je drugoj strani vratiti sve što je primila na temelju ništetnog ugovora (st. 1.), a ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran je svojem suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima slučaja nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti (st. 2.).

26. ZID ZPK/15 i njegova pravila o konverziji imali su za cilj kredite vezane uz valutu CHF pretvoriti u kredite vezane uz valutu EUR, i to radi otklanjanja dužničke krize i radi zaštite potrošača od rastućeg tečaja CHF. ZID ZPK/15 predstavlja *lex specialis*, međutim ovo samo u pogledu pretpostavki za izmjenu valutne klauzule kredita, pravila konverzije i njenih učinaka na preostalu kreditnu obvezu potrošača. S druge strane, iz niti jedne odredbe ZID ZPK/15 ne proizlazi da taj zakon drugačije uređuje ili mijenja prava koja bi potrošačima uslijed ništetnosti osnovnog ugovora o kreditu pripadala po općem propisu (ZOO).

26.1. Uostalom ni iz obrazloženja Prijedloga ZID ZPK/15 (dostupno putem <https://edoc.sabor.hr>) ne proizlazi da je njegov cilj bio regulirati prava koja potrošačima pripadaju po osnovi djelomične ništetnosti osnovnih ugovora o kreditu. Naime, iz ničeg u tom obrazloženju Prijedloga zakona ne proizlazi da je njegova namjera bila uklanjanje posljedica ništetnih odredbi ugovora o kreditu i obeštećenje potrošača.

26.2. Navedeno se posebice odnosi na prava potrošača po osnovi ništetne valutne klauzule iz osnovnih ugovora o kreditu jer je ništetnost valutne klauzule pravomoćno utvrđena tek 14.06.2018. (u okviru postupka apstraktne zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača), dakle 2-3 godine nakon donošenja ZID ZPK/15 i provedenih konverzija, pa se po prirodi stvari nikako ne može smatrati da se donošenjem ZID ZPK/15 i izvršenim konverzijama ustvari uređivalo pitanja prava koja potrošačima pripadaju zbog ništetnosti valutne klauzule, koja u tom trenutku još uvijek nije bila utvrđena.

26.3. Osim toga, po čl. 19.e st. 6. ZID ZPK/15 ako potrošač ne prihvati konverziju otplata kredita se nastavlja prema važećim ugovornim uvjetima i sukladno odredbama tog zakona. Nezamislivo je da bi zakonodavac putem ZID ZPK/15 imao namjeru urediti otklanjanje posljedica ništetnih odredbi ugovora o kreditu i obeštećenje potrošača, a da bi za potrošače koji nisu pristali na konverziju *de facto* propisao nastavak primjene ništetnih ugovornih odredbi, k tome bez predviđanja da je banka dužna išta vratiti potrošaču po osnovi onoga što je do tada stekla na temelju ništetnih ugovornih odredbi.

26.4. Kod zaštite od nepoštenih ugovornih odredbi temeljno pravo potrošača je ono na potpunu restituciju, zbog čega sva odstupanja od tog glavnog pravila moraju biti propisana jasno i nedvosmisleno, a konkretni ZID ZPK/15 u niti jednom dijelu ne spominje obeštećenje potrošača ni uklanjanje posljedica ništetnosti.

26.5. Prema tome odredbama ZID ZPK/15 uopće nisu regulirana pitanja uklanjanja posljedica ništetnih odredbi ugovora o kreditu i obeštećenja potrošača, niti je to bio cilj i smisao tog zakona.

27. Nadalje, ne može se smatrati ni da se potrošač sklapanjem konverzije dobrovoljno (prešutno) odrekao prava na punu restituciju. Naime takav učinak konverzije nije izričito propisan odredbama ZID ZPK/15, dok istovremeno čl. 41. ZZP/14 isključuje mogućnost potrošačevog odricanja od prava koja mu pripadaju na temelju zakona kojima se štite prava potrošača. No sve i kada bi se uzelo da se potrošač prilikom konverzije mogao odreći svojeg prava na punu restituciju, to odricanje bi moralo biti rezultat slobodnog i informiranog pristanka (odluka Suda EU C-452/18, *Ibercaja Banco*), a kako banka u sklopu izračuna konverzije nije prikazivala iznos koji bi potrošaču pripadao u slučaju potpune restitucije (nego samo iznos koji je potreban za izjednačavanje sa odgovarajućim EUR kreditom), onda se nikako ne bi moglo raditi o informiranom pristanku potrošača pa ga eventualno odricanje od potrošačkih prava niti ne bi obvezivalo.

28. Budući da to pitanje uopće nije bilo obuhvaćeno konverzijom, potrošači koji su prihvatili konverziju moraju u pogledu svojeg prava na potpunu restituciju biti u cijelosti u jednakom položaju kao i oni potrošači koji nisu prihvatili konverziju. Zakonska intervencija u ugovorni odnos potrošača i trgovca sama po sebi ne ograničava pravo potrošača na potpunu restituciju (odluka Suda EU C-118/2017, *Duna*), pa u tom pogledu potrošači ne mogu biti u različitom položaju prema tome jesu li ili nisu prihvatili zakonsku intervenciju (konverziju).

29. Konačno, konverzijom je samo došlo do naknade (retroaktivne) izmjene valiometa po kojem se obračunava kunska protuvrijednost mjesečnog anuiteta, dakle radi se o izmjeni načina ispunjenja obveze, dok su pravna osnova (ugovor o kreditu) i

glavna činidba (novčana činidba u kunama) ostali neizmijenjeni, pa stoga predmetna konverzija u skladu sa čl. 145. st. 2. ZOO ne predstavlja obnovu ugovora (novaciju) te se posljedično ne radi o novoj pravnoj osnovi u smislu čl. 145. ZOO koja bi opravdavala zadržavanje nepripadno stečenih koristi na strani banke.

29.1. Posebno valja istaknuti da su u predmetnom Dodatku od 28.01.2016. stranke izričito naglasile da se ne radi o obnovi (novaciji) ugovora (čl. 1. st. 2.).

30. Slijedom svega navedenoga, i nakon što je prihvatio konverziju sukladno odredbama ZID ZPK/15, potrošač ne gubi pravo na potraživanja preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu te ima pravo potraživati razliku preplaćenih iznosa, ako takva razlika postoji nakon provedene konverzije.

30.1. Pritom se potrošač ima pravo vratiti u činjeničnu i pravnu situaciju u kojoj bi se nalazio da nepoštena odredba potrošačkog ugovora nikada nije postojala, što posebno obuhvaća pravo na povrat svih koristi koje je trgovac neopravdano stekao na štetu potrošača (odluka Suda EU C-118/2017, *Duna*).

30.2. Iz navedenih razloga sud utvrđuje da tužitelj u skladu sa čl. 323. ZOO – i to bez obzira na konverziju provedenu po odredbama ZID ZPK/15 – ima pravo na uspostavu činjenične i pravne situacije u kojoj bi se nalazio da nepoštena odredba osnovnog ugovora o kreditu nikada nije postojala i da se prema njemu nikada nije primjenjivala. S druge strane, tuženik nema pravo ostvariti ni zadržati nikakvu korist od nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi koje je nametnuo potrošaču.

31. Neosnovane su tvrdnje tuženika da bi prilikom utvrđivanja visine eventualnog potraživanja tužitelja trebale uračunati i tzv. negativne tečajne razlike tj. iznos manje plaćenih anuiteta u mjesecima kada je tečaj CHF bio manji od početnog. Naime, tuženik u ovoj parnici po toj činjeničnoj osnovi nije istaknuo protutužbu ni procesni prigovor radi prebijanja, pa stoga nema mjesta takvom uračunavanju (Rev-549/2023 od 18.12.2023.). No čak i da je tuženik u tom pogledu istaknuo prigovor radi prebijanja ili protutužbu ni u tom slučaju njegov zahtjev ne bi bio osnovan. Naime, ništetnost odredbe o otplati kredita uz valutnu klauzulu u CHF proizlazi iz njezine nepoštenosti prema potrošaču, a ne prema trgovcu. S obzirom na to da je riječ o odredbama koje je bez pregovaranja i suprotno načelu dobre vjere u ugovor unio sam trgovac, to se prirodi, sadržaju i smislu zakonske zaštite potrošača protivi tumačenje po kojem bi trgovac imao koristi od nepoštenosti ugovornih odredbi koje je sam, bez pregovaranja, unio u ugovor. Te je ugovorne odredbe diktirao sam tuženik pa je na njemu da snosi posljedice uključivo i onda kad se te odredbe pozitivno odražavaju na potrošača jer potrošač u njihovu kreiranju nije sudjelovao. Kod tzv. negativnih tečajnih razlika potrošač je platio anuitet po onom tečaju kojeg je u njegovu korist promijenila sama banka. Stoga po toj osnovi tuženik kao trgovac ne može imati nikakvo potraživanje prema tužitelju kao potrošaču (ŽS Varaždin GŽ-1127/2025 od 08.10.2025.).

32. S obzirom na okolnosti konkretnog slučaja – jer je upravo banka protivno dobroj vjeri nametnula potrošaču nepoštene i ništetne ugovorne odredbe – tuženik kao banka smatra se nesavjesnim stjecateljem zbog čega je u skladu sa čl. 1115. ZOO dužan platiti i zatezne kamate od dana stjecanja sve koristi na štetu tužitelja.

33. Nisu osnovani tuženikovi navodi o tome da je tužiteljjev restitucijski zahtjev u zastari. Naime, sukladno pravnom shvaćanju VSRH od 30.01.2020. kada se radi o ništetnosti ugovora zastara restitucijskog zahtjeva počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Stoga se u konkretnom slučaju opći zastarni rok od 5 godina (čl. 225. ZOO) za restitucijski zahtjev potrošača računa tek od 14.06.2018., kao datuma pravomoćnosti presude iz kolektivnog spora kojom je ustanovljena ništetnost valutne klauzule u CHF u potrošačkim ugovorima o kreditu. Budući da je tužitelj tužbu u ovom predmetu podnio 14.06.2023., to znači da utuženo potraživanje nije zastarjelo.

34. Stoga tužitelj ima pravo na potpunu restituciju uslijed ništetnosti ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF.

a) Preplaćeni anuiteti do 30.09.2015.

35. U postupku nije sporno da je tužitelj od početka otplate kredita 2007. godine pa do konverzije 30.09.2015. otplaćivao navedeni kredit i plaćao anuitete sukladno sklopljenom ugovoru. To znači da je tužitelj tuženiku vršio plaćanja na temelju ništetne ugovorne odredbe, i to u dijelu u kojem se iznos anuiteta povećavao zbog promjene tečaja CHF u odnosu na tečaj CHF koji je važio u trenutku isplate kredita.

35.1. Budući da provedena konverzija ne utječe na pravo potrošača na potpunu restituciju, tužitelj ima pravo da mu tuženik u skladu sa čl. 323. ZOO vrati ono što je do dana konverzije primio na temelju ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli.

36. Dodatkom od 28.01.2016. na temelju prisilnih odredbi ZID ZPK/15 stranke su utvrdile da je do 30.09.2015. preplaćeno 31.621,62 HRK (4.143,25 EUR), što predstavlja razliku između iznosa anuiteta koje je tužitelj faktično plaćao po ništetnoj valutnoj klauzuli u CHF i iznosa anuiteta koje bi plaćao da je od početka imao odgovarajući kredit sa valutnom klauzulom u EUR.

36.1. Međutim uslijed ništetnosti valutne klauzule u CHF, tužitelj ima pravo ne samo da mu se vrate svi iznosi do razine odgovarajućeg kredita sa valutnom klauzulom u EUR (što je ostvarila kroz konverziju), već ima pravo da mu se vrate svi iznosi do razine onog što bi platio da se kroz cijelo vrijeme od početka otplate pa do 30.09.2015. primjenjivao isključivo početni tečaj CHF po kojem mu je kredit isplaćen. Naime, sve što je plaćeno preko toga predstavlja plaćanje uslijed povećanja tečaja CHF u odnosu na početni, a valutna klauzula u CHF je ništetna, pa tužitelj ima pravo da mu tuženik u skladu sa čl. 323. st. 1. ZOO vrati te iznose. Ne postoji pravna osnova po kojoj bi tuženik takve bespravno stečene iznose mogao zadržati.

37. Na okolnost utvrđivanja iznosa koje je tužiteljica do dana konverzije preplatila zbog ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli provedeno je financijsko vještačenje po vještaku Darku Prpiću iz Darfin d.o.o.

37.1. Vještak je sačinio pisani nalaz od 06.06.2025. (str. 195-208 spisa) koji je jasan, obrazložen i neproturječan te je izrađen na temelju vjerodostojne dokumentacije u spisu i u skladu sa pravilima struke. Stranke nisu imale primjedbe na nalaz vještaka u računskom dijelu već je tuženik iznosio primjedbe samo pravne prirode, ali se izričito očitovao da ne zahtijeva usmeno saslušanje vještaka.

38. Iz navedenog nalaza vještaka proizlazi da je tužitelj od početka otplate kredita pa do dana konverzije 30.09.2015., isključivo uslijed rasta tečaja CHF, tuženiku platio 12.986,78 EUR više od onoga što bi mu bio dužan platiti da su mu se anuiteti računali po početnom tečaju CHF po kojem mu je kredit isplaćen (1 CHF=4,553873 HRK).

38.1. Vještak je nadalje izračunao da zatezne kamate na svaki pojedinačni preplaćeni iznos anuiteta, od dana svakog plaćanja pa do dana konverzije (30.09.2015.), iznose ukupno 3.973,82 EUR.

39. Stoga sud utvrđuje da je tužitelj zbog ništetne valutne klauzule do dana konverzije tuženiku platio 12.986,78 EUR više od onoga što mu je bio dužan platiti, što predstavlja stvarnu preplatu odnosno višak plaćenih anuiteta, dok zatezne kamate obračunate na taj iznos do dana konverzije iznose 3.973,82 EUR.

40. Od navedenoga, tužitelj je kroz konverziju namiren za 4.143,25 EUR što predstavlja preplatu priznatu konverzijom (do razine odgovarajućeg kredita sa valutnom klauzulom u EUR).

40.1. Po čl. 172. ZOO ako dužnik pored glavnice duguje i kamate i troškove, prvo se namiruju troškovi, zatim kamate i napokon glavnica.

40.2. U skladu sa citiranim odredbom valja uzeti da se iznos preplate koja je priznata konverzijom uračunava u zatezne kamate koje su dospjevale na stvarnu preplatu.

40.3. Stoga sud smatra da je za presuđenje mjerodavna ona varijanta nalaza vještaka po kojoj se iznos preplate priznate konverzijom odbija od zateznih kamata koje su obračunate na stvarnu preplatu (točka 4.a. mišljenja vještaka).

40.4. Polazeći od toga da je kroz konverziju priznata preplata u iznosu 4.143,25 EUR, dok obračunate zatezne kamate na stvarnu preplatu do 30.09.2015. iznose 3.973,82 EUR, vještak je izračunao da je iznosom preplate iz konverzije namireno cjelokupno tužiteljevo potraživanje zateznih kamata na stvarnu preplatu do 30.09.2015. u iznosu 3.973,82 EUR te dio glavnice stvarne preplate u iznosu 169,43 EUR.

41. Slijedom navedenoga sud utvrđuje da po osnovi preplaćenih anuiteta do dana konverzije tužitelj ima pravo da mu tuženik vrati daljnjih 12.817,35 EUR sa zateznim kamatama koje dalje teku od 01.10.2015. do isplate.

41.1. Dakle stvarna preplata do konverzije iznosi 12.986,78 EUR, a na nju obračunate zatezne kamate do 30.09.2015. iznose 3.973,82 EUR, pa su iznosom preplate koja je priznata konverzijom (4.143,25 EUR) namirene cjelokupne zatezne kamate (3.973,82 EUR) i dio stvarne preplate (169,43 EUR), zbog čega preostalo potraživanje tužitelja po osnovi stvarne preplate iznosi 12.817,35 EUR sa zateznim kamatama koje dalje teku od 01.10.2015. (jer su zatezne kamate do 30.09.2015. namirene uračunavanjem).

42. Stoga je u tom dijelu tužbeni zahtjev valjalo prihvatiti i odlučiti kao pod točkom II. izreke.

b) Razlika neotplaćene glavnice

43. Dodatkom od 28.01.2016. tužitelj i tuženik su u skladu sa prisilnim odredbama ZID ZPK/15 utvrdili da na dan 30.09.2015. preostala neotplaćena glavnica iznosi 63.384,28 EUR odnosno 483.753,77 HRK, što dakle predstavlja preostalu neotplaćenu glavnica ako bi se uzelo da se od početka otplate radilo o odgovarajućem kreditu sa valutnom klauzulom u EUR. Tužitelj i tuženik su Dodatkom ugovorili da tužitelj nastavi otplaćivati tu preostalu glavnica u novim anuitetima sa valutnom klauzulom u EUR, sukladno novom otplatnom planu.

44. Na temelju prihvaćenog nalaza i mišljenja vještaka ovaj sud je utvrdio da bi primjenom početnog tečaja CHF (po kojem je kredit isplaćen) neotplaćena glavnica na dan 30.09.2015. iznosila 444.481,46 HRK.

45. Prema tome, postoji razlika između iznosa neotplaćene glavnice na dan 30.09.2015. izračunato po prisilnim odredbama ZID ZPK/15 (483.753,77 HRK) i iznosa neotplaćene glavnice na dan 30.09.2015. izračunato po početnom tečaju CHF po kojem je tužitelju isplaćen kredit (444.481,46 HRK) – i to razlika u iznosu 39.272,31 HRK odnosno 5.212,33 EUR.

46. Slijedom navedenoga, uslijed primjene prisilnih odredbi ZID ZPK/15 tužitelj je prilikom konverzije mogao pristati jedino na veći iznos preostale glavnice, koji međutim ne odgovara stvarnom iznosu preostale glavnice na dan 30.09.2015. do kojeg se dođe kada se od primjene izuzme ništetna valutna klauzula i za cijelo vrijeme otplate uzme u obzir jedino početni tečaj CHF po kojem je kredit isplaćen tužitelju.

47. Time je unatoč provedenoj konverziji tužiteljeva obveza otplate kredita prema tuženiku za 39.272,31 EUR veća od onoga što je tužitelj u trenutku konverzije bio dužna otplatiti tuženiku primjenom izuzeća nišetne valutne klauzule.

48. Navedeno nije u skladu sa temeljnim pravom potrošača na potpunu restituciju u slučaju nepoštenih ugovornih odredbi. Naime potrošaču je – usprkos naknadnoj zakonskoj intervenciji u njihov ugovorni odnos – zajamčeno vraćanje u činjeničnu i pravnu situaciju u kojoj bi se nalazio da nepoštena odredba potrošačkog ugovora nikada nije postojala, a čime se ujedno osigurava da trgovac ne ostvari i ne zadrži amabaš nikakvu korist od nametanja nepoštenih i nišetnih ugovornih odredbi potrošaču (odluka Suda EU C-118/2017, *Dunai*). Samo se na taj način postiže stvarna ravnoteža između trgovca i potrošača koja je bila narušena nametanjem nepoštene ugovorne odredbe, a trgovca se odvraća od nametanja nepoštenih ugovornih odredbi ubuduće, što je od iznimne važnosti za sustav zaštite potrošača (odluke suda EU C-421/2014, *Banco Primus*; C-169/2014, *Sanchez Morcillo i Abril Garcia*; C-154/2015, C-307/2015, C-308/2015, *Gutierrez Naranjo i dr.*).

49. U kontekstu svega navedenoga neotplaćena glavnica utvrđena u većem iznosu od stvarnog, bez obzira što se temelji na valjanom sporazumu o konverziji (po prisilnim odredbama ZID ZPK/15), za banku ne predstavlja ništa drugo nego korist od nišetne i nepoštene ugovorne odredbe, pa banka tu korist nije ovlaštena zadržati već ju je dužna naknaditi potrošaču.

49.1. Budući da je sporazum o konverziji valjan, sporna razlika glavnice od datuma 30.09.2015. predstavlja tražbinu banke prema potrošaču, pa samim time od tog dana ulazi u imovinu banke.

50. S obzirom na navedeno tuženik je u svrhu potpune restitucije zbog ništetne valutne klauzule tužitelju dužan isplatiti i daljnjih 5.212,33 EUR sa zateznim kamatama od 01.10.2015., pa je u tom dijelu valjalo prihvatiti tužbeni zahtjev i odlučiti kao pod točkom III. izreke.

c) Tuženikov prigovor radi prebijanja u pogledu preplate iz konverzije

51. Tuženik je u odgovoru na tužbu istaknuo procesni prigovor radi prebijanja u iznosu 36.228,06 EUR u pogledu iznosa kojeg je tužitelju priznao Dodatkom od 28.01.2016. kao preplatu prilikom konverzije (4.143,25 EUR) i u pogledu iznosa za koji je tužitelju umanjio neotplaćenu glavnice prilikom konverzije (25.891,45 EUR).

52. Međutim navedeni iznosi preplate i smanjenja preostale glavnice utvrđeni su u skladu sa prisilnim odredbama ZID ZPK/15 te je u skladu sa sporazumom stranaka iz Dodatka od 28.01.2016. priznata preplata iskorištena za namirenja anuiteta koji su dospijevali nakon konverzije, dok se tužitelj obvezao dalje otplaćivati novu (umanjenu) nedospjelu glavnice.

53. Sud je navedene iznose preplate iz konverzije i smanjenja preostale glavnice, u skladu sa provedenim financijskim vještačenjem, uračunao u ukupno potraživanje tužitelja prema tuženiku. Dakle, ukupno potraživanje tužitelja prema tuženiku koje proizlazi iz njegovog restitucijskog zahtjeva umanjeno je za onaj iznos kojeg mu je tuženik priznao konverzijom (priznata preplata do konverzije i manja preostala glavnica), pa stoga nema govora o tome da bi tužitelj kroz ovaj postupak dva puta ostvario isti novčani iznos niti je tužitelj uopće po bilo kojoj osnovi tuženiku dužan vratiti iznos kojeg mu je on prilikom konverzije priznao kao preplatu i umanjenje glavnice u skladu sa odredbama ZID ZPK/15.

54. Iz navedenog razloga nije osnovan tuženikov prigovor radi prebijanja u pogledu preplate iz konverzije i umanjene preostale glavnice, odnosno ne postoji to tuženikovo potraživanje prema tužitelju, pa je odlučeno kao pod točkom IV. izreke.

55. Odluka o stopi zateznih kamata temelji se na čl. 29. ZOO pri čemu je do 31.12.2022. referentna stopa bila prosječna kamatna stopa na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, a od 01.01.2023. referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke.

52. Tužitelj je u cijelosti uspio u parnici pa mu je tuženik na temelju čl. 154. st. 1. ZPP dužan naknaditi troškove postupka. Tužitelja je zastupao punomoćnik odvjetnik, pa sukladno čl. 155. ZPP i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 138/2023; dalje: Tarifa), u granicama postavljenog zahtjeva, ima pravo na naknadu troška za:

- sastav tužbe – 250,00 EUR (Tbr. 7/1);

- sastav podneska od 10.12.2024. – 250,00 EUR (Tbr. 8/1);
- sastav podnesaka od 04.08.2025. i 04.12.2025. – po 625,00 EUR (Tbr. 8/1);
- zastupanje na ročištu od 18.12.2024. – 250,00 EUR (Tbr. 9/1);
- zastupanje na ročištima od 21.02.2025. i 11.12.2025. – po 625,00 EUR (Tbr. 9/1);
- predujam financijskog vještačenja – 600,00 EUR;

što ukupno iznosi 3.850,00 EUR (sa uračunatim PDV-om), dok tužitelju u skladu sa čl. 155. st. 1. ZPP nisu priznati podnesci od 07.01.2025. i 27.05.2025. jer nisu bili potrebni za parnicu, pa je stoga odlučeno kao pod točkom V. izreke.

U Zagrebu 16. siječnja 2026.

Sudac:
Ivo Đuratović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude može se podnijeti žalba u roku 15 dana, a o njoj odlučuje nadležni županijski sud.

DNA:

1. odvjetnik Jugoslav Puran;
2. odvjetnik Josip Grošeta.

Broj zapisa: **9-30881-cc185**

Kontrolni broj: **09396-23a68-53417**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Novom Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.